

Reservimarkkinapaikat / Jukka Kakkonen

28.9.2023

## Sähkömarkkinatoimikunta 3/2023

Aika 5.9.2023 klo 9.00–13.00

Paikka Fingrid Triotto nh. Auditorio tai Teams

### Osallistujat

Outi Ervasti	Neste Oyj
Jukka Joronen	Tampereen Sähkölaitos Oy
Antti Keskinen	Ilmatar Oy
Esko Kytömäki	Volue Market Services AS Filial Finland
Mika Laakkonen	Power-Deriva
Reima Neva	EPV Energia Oy
Teija Pelkonen	UPM Energy Oy, puheenjohtaja
Jan Rönneck	Fortum Oyj
Harri Sirpoma	HELEN Oy
Matti Supponen	Suomen Sähkökäyttäjät ry
Mikael Surakka	Outokumpu Oyj
Raine Pajo (etänä)	Eesti Energia AS

Asta Sihvonen-Punkka	Fingrid Oyj
Jukka Kakkonen, siht.	Fingrid Oyj
Laura Ihamäki	Fingrid Oyj
Karri Mäkelä	Fingrid Oyj
Tuomas Mattila	Fingrid Oyj
Meri Viikari	Fingrid Oyj
Hanna Nurmi	Fingrid Oyj
Antti Raininko	Fingrid Oyj
Jutta Kallanto	Fingrid Oyj

### Poissa

Maarit Herranen	Äänekosken Energia Oy
Ville Sihvola	Elenia Oy

Reservimarkkinapaikat / Jukka Kakkonen

28.9.2023

## Muistio

### 1 Kokouksen avaus, asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo. 9:00 ja asialista hyväksyttiin.

### 2 Kapasiteettiratkaisut-selvityksen konsultaatiopalaute

Laura Ihamäki esitteli Kapasiteettiratkaisut-selvityksen konsultaatiopalautetta. Selvityksen keskeisiä tuloksia esiteltiin edellisessä Sähkömarkkinatoimikunnan kokouksessa ja siitä kerättiin palautetta sidosryhmiltä kesän aikana. Selvitys oli AFRYn tekemä, ja se pohjautui Fingridin ennusteisiin.

Sidosryhmäkuulemisella saavutettiin hyvä aktiivisuus, mihin ollaan tyytyväisiä. Fingrid julkaisee anonymisoidun yhteenvedon palautteista. Vastaajien nimet julkaistaan. Palautteissa kiitettiin selvityksen tekemisestä ja ilmaistiin asian olevan tärkeä.

Sidosryhmät jakavat yleisnäkymän ja haasteista ollaan pääpiirteissään samaa mieltä sekä uusien ratkaisujen tarpeellisuudesta. Ratkaisumalliehdotukset jakavat kuitenkin toimijoiden mielipiteitä eikä yksikään viidestä vaihtoehdosta noussut ylitse muiden. Ratkaisuvaihtoehtojen rinnalle saatiin myös uusia ehdotuksia.

Tehoreservijärjestelmän tehottomuudesta oltiin samaa mieltä. Esiin nousi myös huoli CHP-laitosten sulkemisesta, joka toivottiin huomioitavan jatkotyössä.

Kapasiteettiratkaisujen kustannusten jakamisesta oltiin sitä mieltä, että kohdistamisessa tulisi käyttää aiheuttamisperustetta. Suurin osa vastaajista kohdistaisi kustannukset kuluttajille. Hyväksyttävyyttä riippuu valitun mekanismin vaikutuksista. Jos valittu mekanismi leikkaa sähkön hintapiikkejä, voisi korkeammat kustannukset olla hyväksyttävämpiä kuin toisenlaisissa ratkaisuissa.

Kulutuksen huipuntasaastuote ja rajoitetut verkonkäyttöoikeudet voisivat toimia lyhyen ajan ratkaisuna, mutta eivät toimisi ainoana ratkaisuna. Kriisireservi nähtiin myös toimivana väliaikaisratkaisuna, mikäli aktivointi- ja hinnoittelumenettely poikkeaisivat nykyisestä tehoreservistä. Kohdennettuja tukia vastustettiin, koska ne eivät mahdollista olemassa olevien joustojen hyödyntämistä. Markkinanlaajuinen ratkaisu nähtiin kalliina ja hitaimmin käyttöönotettavana vaihtoehtona.

Jatkotoimenpiteitä odotetaan TEM:n taholta. Yhteenvetoraportti saaduista palautteista julkaistaan syyskuun loppuun mennessä.

Kysyttiin, mitä muut vaihtoehtojen ulkopuoliset ehdotukset olivat. Laura kertoi, että ne olivat vielä hajanaisempia ja listaus tullaan julkaisemaan yhteenvetoraportissa. Yksi ehdotus oli Fingridin reservihankinnan kasvattaminen.

Kommentoitiin, että AFRYn raportista on luettavissa, että käytännössä vain ratkaisuehdotukset 4 ja 5 toimisivat ratkaisuna pidempiaikaisten sähkön riittävyysaasteisiin sekä pysyvämpänä ratkaisuna. Laura kertoi, että vastaukset pääosin tukivat AFRYn raportin arviointia. Oma kysymyksensä on, tarvitaanko jotain väliaikaisratkaisua.

Reservimarkkinapaikat / Jukka Kakkonen

28.9.2023

Kommentoitiin kulutusjoustojen suuruutta ennusteissa ja että todellisuudessa sitä voi olla vähemmän.

Kommentoitiin, että kapasiteetin riittävyysasia on ollut pitkään puheissa. Huoli on, että kuluttajat joutuvat maksamaan tästä. Laura kertoi, että kuluttajan ääni jäi valitettavan vähäiseksi vastauksissa.

Kommentoitiin, että ratkaisut 1-3 antaisivat väärän signaalin yhteiskuntaa sähköistettäessä. Osa ratkaisuista hitaita, ehkä tarvittaisiin useampaa ratkaisua.

Kysyttiin taustoja selvityksen tekemiselle nyt. Laura kertoi, että tarve selvitykselle on noussut jo ennen viime vuotta pohjautuen Fingridin omiin ennusteisiin sähkön tuotannon ja kulutuksen kehittymisestä. Asta kertoi, että aihe on ollut keskusteluissa pidemmän aikaa. Myöhemmin tänään tavataan selvityksen ulkoista ohjausryhmää, jossa on viranomaisia. Jatkotyön toivotaan olevan TEM-vetoista.

Kommentoitiin, että raportti on kirjoitettu tuotannon näkökulmasta. Tämä vaikuttaa vastauksiin. Huolta kannetaan kustannusten noususta, huoli jaettiin muissakin yrityksissä. Laura kertoi, että osallistavaa kehittämistä toivotaan ja ratkaisuehdotuksissa pyrittiin teknologianeutraaliuuteen, mutta ratkaisuehdotukset 1 ja 2 (kulutuksen huipuntasaustuote ja rajoitetut verkkonkäyttöoikeudet) olivat käytännössä vain kulutukselle ja 3 (kriisireservi) vain tuotannolle.

### 3 NBM-hankkeen tiekarttapäivitys

Karri Mäkelä esitteli NBM-hankkeen tiekarttapäivitystä.

Aluksi kerrattiin tilanne kesäkuun kokouksen aikaan.

Kesän aikana on päätetty, että hanke etenee vaihtoehto 2:n mukaisesti, eli edetään karsitulla mFRR EAM-ratkaisulla. Tässä tavoitteena on saada mFRR-energiamarkkina ja 15 minuutin kaupankäynti reservimarkkinoilla käyttöön alkuvuodesta 2025. Uuden markkinan avautuessa Svk ja SN tulevat rajoittamaan yhteisille markkinoille tarjottavaa reserviä. Varattavan kapasiteetin määrän arviot vaihtelevat paljon. Tämän vaikuttavuusarviointi on aloitettu.

Päätavoitteena on mennä Euroopan kanssa samassa tahdissa vuorokausimarkkinoilla (DA), päivänsisäisillä markkinoilla sekä tasepoikkeaman hinnoittelussa varttiin Q1/2025.

MARI-liitynnän aikataulu on päivitetty heinäkuusta 2024 eteenpäin Q2/2026, koska pohjoismainen ratkaisu otetaan ensin käyttöön. Viivästyksen vaikutus on pienempi kuin DA-markkinan muutoksen siirtymisellä.

PICASSO-liityntä vaiheistetaan ja Suomi liittyy itsenäisesti kesäkuussa 2024, kun muut Pohjoismaat tavoittelevat Q2/2026. Pohjoismainen mFRR-kapasiteettimarkkina saattaa alkaa Q4/2024.

Kommentoitiin, että on huolestuttavaa, jos säätömarkkinat pilkootaan, koska toimijoiden näkökulmasta hintariskit kasvavat. Kysyttiin aikataulua kapasiteetin varaamiselle markkinoilta. Karri kertoi, että kapasiteettia varattaisiin, koska suoraa aktivointia ei otettaisi aluksi käyttöön mFRR-energiamarkkinalla. Tämä katettaisiin paikallisilla

Reservimarkkinapaikat / Jukka Kakkonen

28.9.2023

ratkaisuilla ja voitaisiin tehdä myös meillä. Markkinavaikutuksia ei tunneta vielä. Väliaikainen ratkaisu olisi ainakin MARI-liityntään asti tai vuoden, pari pidempäänkin.

Kysyttiin viivästyksen syitä. Karri kertoi, että SN:n ja Svk:n yhteisyhtiö on keskeisessä roolissa tässä. Erityisesti verkon pullonkaulojen hallinta tuottaa suuria haasteita, kun verkko on heikko ja ratkaisu on eurooppalainen standardimalli.

Kysyttiin aiemmin vaivanneista järjestelmäongelmista. Karri kertoi, että työ etenee ja yhteinen järjestelmäkokonaisuus toimii teknisesti. SN:n ja Svk:n paikallisten järjestelmien laatu ei vaan vielä ole tarpeeksi hyvää käyttöönottettavaksi.

Kysyttiin, mitä mieltä sääntelyviranomaisen on rajoituksista yhteisille markkinoille. Karri kertoi, ettei Fingridin ymmärryksen mukaan EU-lainsäädäntö kiellä tällaisia rajoituksia. Asiaa ei ole haastettu. Kapasiteetin rajaamisen keinotkaan eivät ole varmoja. On ollut keskustelua myös kapasiteetin ostamisesta markkinoilta. Tämä voisi olla kallista. Mahdollisuus erilaisiin kansallisiin ratkaisuihin on.

Kysyttiin mitä mACE-mallille (manual Area Control Error-malli) kuuluu. Karri kertoi, että siirryttäessä mFRR EAMin karsittuun ratkaisuun, otetaan mACE käyttöön ja Suomi vastaa omasta tasepoikkeamastaan. Puhdas ACE on käytössä, kun Pohjoismaissa kaikki ottavat PICASSO:n käyttöön.

Uuden tiekartan pohjoismainen julkaisu tapahtuu lähipäivinä. Aikataulussa on suuri määrä oletuksia ja riskialttiita osia.

#### 4 Fingrid liittyy PICASSOon kesällä 2024

Tuomas Mattila esitteli Suomen tulevaa liittymistä PICASSOon kesällä 2024.

PICASSO eurooppalainen aFRR-energiamarkkina. Nykyään aFRR:ää aktivoidaan taajuusperusteisesti, mutta tavoitteena on tasapainottaa kukin tarjousalue tasevirheeseen perustuen. Tavoitemallissa aFRR-kapasiteettimarkkina tulee olemaan pohjoismainen ja aFRR-energiamarkkina eurooppalainen. Rajakapasiteetit tullaan huomioimaan. Kuten Karrin esityksessä nähtiin, on selvää, ettei tavoitemalli ole käytössä ensi kesänä. Tämän takia Suomessa toteutetaan kansallinen PICASSO-liityntä. On mahdollista, että Viro liittyy PICASSOon ennen Ruotsia.

Kansallisessa mallissa Suomen aFRR-energiaa aktivoidaan hintajärjestyksessä energiatarjousten perusteella. Tällä tavoitellaan kustannustehokkuutta, kun halvimmat tarjoukset aktivoidaan ensimmäisenä. Myös muut kuin kapasiteettimarkkinalle osallistuvat voivat jatkossa osallistua energiemarkkinalle.

aFRR-energiamarkkina tulee vaikuttamaan myös tasepoikkeaman hintaan. aFRR määrää tasepoikkeaman hinnan, kun sitä aktivoidaan kalliimmalla ja samaan suuntaan kuin mFRR-energiaa on aktivoitu. aFRR-energiamarkkinan hintakatto PICASSO:ssa on ACER:in poikkeamapäätöksellä nyt +/- 15 000 €/MWh. Fingrid on ehdottanut +/- 10 000 €/MWh kattoa, kunnes markkina laajenee kansallisesta. Ehdotus on Energiaviraston käsittelyssä. ACER:in poikkeamapäätös on voimassa 2026 asti, jonka jälkeen hintakatto on +/- 99 999 €/MWh. Tämä on herättänyt keskustelua ja yhteinen

Reservimarkkinapaikat / Jukka Kakkonen

28.9.2023

näkemyks on, että tämä raja on tarpeettoman korkea. Myös hintapiikkien madaltamisesta on eurooppalaisella tasolla ollut keskustelua ja työryhmätyötä käynnissä.

Kysyttiin, että tuleeko Suomen tasesähkön hinta poikkeamaan pohjoismaisesta. Tuomas vastasi, että kyllä niissä tilanteissa, kun aFRR määrittää tasepoikkeaman hinnan (sekä mFRR pullonkaulatilanteissa).

Kysyttiin, hinnoitteleeko aFRR-markkina tasepoikkeaman hinnan koko tunnille, vaikka aktivointia on ollut vain yhdellä vartilla. Tuomas vastasi, että kyllä, mikäli aFRR volyympainotettu keskihinta on mFRR marginaalihintaa korkeampi kyseisellä tunnilla. Fingridin näkemys on, että TSO-TSO välisessä tasepoikkeaman käsittelyssä pitäisi olla aFRR-komponentti mukana. Muut pohjoismaiset TSO:t kuitenkin vastustavat tätä. On mahdollista, että Fingrid jättää tästä yksipuolisen ehdotuksen Energiavirastolle ja se voi mennä ACER:ille.

Kysyttiin, onko Fingrid varmistanut, että valitut järjestelmätoteutukset ovat yhteensopivia toimijoiden toteutusten kanssa. Tuomas kertoi, että aFRR-toimijoita on tavattu alkuvuodesta liittyen toteutuksiin. Aktivointisignaali säilyy lähes ennallaan, Fingridin vastaanottava järjestelmä vaihtuu. Vain aFRR-energiatarjouksia pitää uutena pystyä jättämään.

Kommentoitiin, että ei ole täysin selvää, kuinka 4 s MTU ja 15 minuutin taseselvitysjakso toimii ja mistä saa korvauksen. Tuomas kiitti palautteesta ja sanoi, että viestintää täytyy lisätä.

Kysyttiin, voiko pohjoismaisten TSO:iden aFRR-erimielisyydet vaikeuttaa mFRR EAM-hankkeen etenemistä. Tuomas vastasi, ettei tästä ole viitteitä. Myös Asta sanoi, että aFRR:n tapauksessa keskustellaan kustannusten ja riskin jakamisesta. aFRR-energiamarkkina perustuu kuitenkin velvoittavaan lainsäädäntöön.

Tuomas kertoi vielä, että muissa Pohjoismaissa on ollut sellaisia kannanottoja, että kansallinen aFRR-energiamarkkina ja pohjoismainen kapasiteettimarkkina olisi epätasapuolinen niille maille, joissa ei ole energiamarkkinaa.

Pohdittiin, kuinka Svk:n suunnitelma rajoittaa mFRR-markkinalle osallistuvaa kykyä sopii tasapuoliseen markkinakohteluun.

## 5 Reservimarkkinakatsaus

Jukka Kakkonen esitteli reservimarkkinoiden kehitystä. Aluksi esitettiin taustoja energiamurrokseen ja kuinka siihen vastataan. Korostettiin, että kustannustehokkaaseen energiamurrokseen tarvitaan toimijoiden aktiivista osallistumista sähkö- ja reservimarkkinoilla.

Reservikapasiteetin hankintakustannukset ovat vuonna 2022 ja 2023 olleet korkeampia kuin aikaisempina vuosina. Vuoden 2022 kustannuksia selittää energiakriisi sekä niukkuus aFRR-markkinalla, josta yksin koostui suurin osa kustannuksista. Vuonna 2023 kustannuksia ovat kasvattaneet kasvavat mFRR-kapasiteettimarkkina sekä kesän aikana yleinen kaikkien reservituotteiden hankintahintojen nousu.

Reservimarkkinapaikat / Jukka Kakkonen

28.9.2023

Kysyttiin, miksi mFRR-kapasiteettia hankitaan nyt enemmän, kun aikaisemmin tätä ei hankittu ja vaikuttaako sääriippuvan tuotannon lisääntyminen tähän. Ylössäätökapasiteettia hankitaan mitoittavaan vikaan. OL3 myötä tarve on kasvanut ja varavoimakapasiteetti ei enää yksin riitä. Alassäätökapasiteettia hankitaan enemmän sähköjärjestelmässä tapahtuvien muutosten takia. Siirtoyhteydet vientisuuntaan ovat useammin täynnä ja tarve on varmistaa riittävä säätökyky vikatilanteissa.

Kommentoitiin, että edellisenä iltana tehtävä reservien D-1 hankinta ei ole riittävän houkutteleva markkina investointien tekemiseen. Sen sijaan pitkäaikaiset sopimukset ja mahdollisuus reservivelvoitteen siirtoon tekisi reservikyvykkyyteen investoimisesta helpompaa.

Kommentoitiin reservikustannusten jaosta, että sen olisi syytä olla aiheuttamisperusteisempaa. Asta kertoi, että kantaverkkomaksuilla katetaan häiriöihin varautumisen reservejä ja tasevastaaville kohdistuvilla tasepalvelumaksuilla katetaan tasehallinnan kustannuksia.

Fingrid on kesällä julkaissut reservikapasiteetin hankintaennusteita vuoteen 2030 asti. Tätä kommunikoidaan jatkossa avoimemmin. FFR-tuotteen hankinnan uskotaan kasvavan kasvavien pienen inertian tuntien yleistyessä. FCR-hankinta ei merkittävästi kasva, koska Pohjoismaiset kokonaismäärät ovat stabiileja. Uusimman FCR-D alas -tuotteen hankintaa kuitenkin kasvatetaan vielä jonkin aikaa. mFRR-kapasiteettihankinnan ennustetaan kasvavan reilusti. Lisäksi aFRR-energiamarkkina ollaan perustamassa kesällä 2024. Energiamarkkinoiden säätömäärien ennustetaan myös kasvavan.

Esityksen lopussa esitettiin kysymyksiä toimikuntalaisille, mitä syitä voi olla sen taustalla, että reservimarkkinoille ei osallistuta aktiivisemmin.

Kommentoitiin, että tarvitaan näkymää tulevaisuuteen, jotta voidaan investoida reservikyvykkyyteen.

Kommentoitiin, että reservimarkkinat ja -tuotteet ovat monimutkaisia ja että selvempää viestintää ja tuotteiden esittelyä tarvitaan.

Kommentoitiin, että 15 minuutin säätömarkkinoille voi teollisuuden olla hankala osallistua, kun säätöviiveet voivat olla 10 tai 20 minuuttia. Huoli jaettiin myös muissa yrityksissä.

## 6 Ajankohtaisasioita

### Flow-based

Meri Viikari esitteli Flow based ajankohtaisasioita.

Pohjoismaiset sääntelyviranomaiset antoivat yhteisen vastauksen kantaverkkoyhtiöiden toimittamaan kolmen kuukauden ulkoisten rinnakkaisajojen arviointiraporttiin heinäkuussa (12.7.). Viranomaisten arvion mukaan pohjoismaiset kantaverkkoyhtiöt ovat raportissa osoittaneet flow based -menetelmän toimivuuden operationaalisesta näkökulmasta ja se täyttää ennalta asetetut suorituskykymittareiden vaatimukset.

Reservimarkkinapaikat / Jukka Kakkonen

28.9.2023

Syksyllä järjestetään sidosryhmätilaisuuksia aiheesta sekä pohjoismaisittain, että kansallisesti. Fingridin Flow based -sähköpostilistalle voi liittyä viestittämällä [flowbased@fingrid.fi](mailto:flowbased@fingrid.fi). Tätä kautta saa tiedotteet tapahtumista.

Kysyttiin, milloin uuden menetelmän vaikutukset Intraday-kaupankäyntiin selkeytyvät. Meri vastasi, että aihe on tavoitteena nostaa syksyn pohjoismaisiin sidosryhmätilaisuuksiin.

Kysyttiin, miten NO4-FI rajan aukeaminen flow based käyttöönoton yhteydessä vuorokausimarkkinalle vaikuttaa päivänsisäiseen kaupankäyntiin. Asta kertoi, että tässä vaiheessa kyseinen raja aukeaa ainoastaan vuorokausimarkkinoille.

Kuluneen kesän osalta rinnakkaisajojen markkinatulokset olivat isossa kuvassa samankaltaisia kevään tulosten kanssa. Keskimääräiset hinnat näyttäisivät laskevan Etelä-Norjassa, Tanskassa ja Baltiassa nyky menetelmään verrattuna. Suomen osalta keskimääräinen hinta nousee hieman johtuen korkeammasta viennistä.

Kysyttiin, mitä mieltä kuluttajat ovat ja muistutettiin, että vetytalous riippuu sähkön hinnasta. Kuluttajat eivät pidä hintojen noususta, mutta uuden menetelmän kokonaishyöty on kuitenkin positiivinen. Asta huomautti, että tulokset eivät ole tarkka ennuste tulevasta vaan perustuvat simulointeihin, joihin liittyy epävarmuuksia.

#### Ruotsi-Suomi suojausasia

Antti Raininko esitteli Suomen ja Ruotsin välisten aluehintarajojen suojausratkaisujen kehittämisen tilaa.

Fingridin valitus suojausratkaisumallista on edelleen ACER:in valituslautakunnassa käsittelyssä. Alkuperäinen määräaika päätökselle oli maaliskuussa 2023. Fingridin mielestä päätös on edellytys Fingridin ja Svk:n yhteisen suojausratkaisuehdotuksen toimittamiselle.

Fingrid näkee, että markkinaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia. EEX:n uutinen Nasdaqin johdannaisliiketoimintojen ostamisesta ja EPAD-tuotteiden lakkauttamisesta ei sovi yhteen ACER:in EPAD-tuotteita hyödyntävän päätöksen kanssa. EEX on uutisoitunut aluefutuurityönteiden lanseeraamisesta vuoden 2023 loppuun mennessä. Tälle markkinalle TSO:iden interventio julkisella rahalla olisi ongelmallista. Myös sähköjärjestelmä ja kulutuksen ja tuotannon tasapaino on muuttunut siitä, minkä tilanteen perusteella ACER alkuperäisen päätöksensä teki.

Kommentoitiin, että toivomus oli, että EPAD-tuotteet olisivat olleet myös EEX:n tarjontalistalla. Systeemi hintajärjestelmää ja kaupankäyntimahdollisuuksia keuhuttiin. Toivotaan, että päällekkäisiä tuotteita tulisi.

Kommentoitiin, että Nordic System -futuuri on myös EEX:n listalla ja tämän tuotteen avulla voi rakentaa synteettisiä EPAD-tuotteita, mutta päällekkäiset tuotteet voivat heikentää likviditeettiä.

#### Avoin data -palvelun päivitys

Hanna Nurmilo esitteli Avoin data -palvelun päivitystä.



Reservimarkkinapaikat / Jukka Kakkonen

28.9.2023

Avoin data -palvelun suosio on kasvanut viimeisen vuoden aikana. Nykyisellä versiolla alkaa olla jo ikää ja se tullaan nyt päivittämään kokonaan uuteen. Uudesta palvelusta julkaistiin beta-versio kesäkuussa.

Uusi palvelu mahdollistaa suuremman datamäärän haun ja yksittäisen aikasarjan koko historia voidaan hakea yhdellä kerralla. API-avainten hallinnointi helpottuu ja datakatalogi on helposti saatavilla.

Uudet varttiaikasarjat viedään vain uuteen palveluun. Muut vanhan palvelun aikasarjat siirretään sinne syyskuun aikana. Vanha palvelu on käytettävissä vuoden loppuun asti.

Mahdollisia kysymyksiä ja palautetta Avoimesta datasta pyydetään lähettämään Hannalle.

### Tulevasta talvesta

Jutta Kallanto esitteli Fingridin näkemyksiä tulevan talven sähkön riittävydestä.

Merkittävin lisäys riittävyteen viime talveen verrattuna on OL3. Kylmänä ja tyynenä päivänä sen merkitys korostuu. Säällä on edelleen suurin vaikutus sekä kulutukseen että tuotantoon ja sitä kautta sähkön riittävyteen. Viime talvena kulutuksessa näkyneet sähkön säästö on ollut hyvää ja se on näkyneet myös kevään ja kesän aikana. Tämän uskotaan näkyvän myös tulevana talvena.

Vapaaehtoinen sähköjärjestelmän tuki -malli jatkuu vielä ensi talvena.

Fingrid tulee julkaisemaan ennusteet lukujen kanssa lähiaikoina. Ensi talven tilanne vaikuttaa vakaalta ja merkittäviä huolia ei ole.

## 7 Suomen Sähkökäyttäjät ry esittäytyy

Matti Supponen esitteli Suomen Sähkökäyttäjät ry:n toimintaa. Suomen Sähkökäyttäjät ry, ELFI, on sähkömarkkinoihin keskittyvä energia-alan etujärjestö, joka edistää suurten sähkökäyttäjien asemaa energiamarkkinoilla.

Sähkökäyttäjien mahdollisuudet kustannusten hallintaan rajoittuvat sähkön säästöön ja toiminnan tehostamiseen sekä sopimusten ajoittamiseen ja sopimusrakenteiden hallintaan. Etujärjestöllä keskeisenä roolina on markkinapelisääntöihin sekä markkinarakenteisiin vaikuttaminen.

Sähkömarkkinoiden keskiössä ostajan kannalta on kilpailukyky. Tähän sidoksissa ovat toimitusvarmuus, markkinoiden toimintamallit ja sähköjärjestelmän vakaus sekä puhdas siirtymä ja kiertotalous. Näihin liittyvät myös ELFI:n keskeiset tavoitteet.

ELFI:n toimintaympäristötavoite ja näkemys tavoitteellisesta sähkömarkkinasta kiteytyy sen ympärille, että Suomi on kilpailukykyinen maa puhtaan siirtymän vaatimille investoinneille.

ELFI:n jäsenyritykset ovat tunnettuja. Teollisuuden lisäksi myös kaupan ala on hyvin edustettuna. ELFI:llä on yksi päätoiminen työntekijä. Vaikka etujärjestön resurssit ovat pienet verrattuna moneen muuhun toimijaan, on ELFI:ssä laaja-alaista osaamista ja



Reservimarkkinapaikat / Jukka Kakkonen

28.9.2023

kokemusta yritystoiminnasta monelta alalta. Kuitenkin sähkömarkkinakehityksen seuraaminen kaikkia yksityiskohtia myöten on haastavaa. Päätöksentekijöille sähkökäyttäjien ääni kuuluu myös muiden toimialojen etujärjestöjen kautta, mutta verrattuna suurempiin institutionaalisiin toimijoihin, on lainsäädäntöön vaikuttaminen työläämpää.

Kysyttiin, mikä on tällä hetkellä merkittävin asia, johon ELFI keskittyy. Matti kertoi, että meneillään oleva sähkömarkkinoiden uudistus. Myös säätösähkömarkkinoiden muutokset ovat merkittäviä jäsenistölle.

Kysyttiin, onko yhteiskunnan sähköistyminen näkynyt ELFI:n jäsenistössä. Matti kertoi, että IT-ala on alkanut kuluttaa enemmän sähköä ja sieltä on tullut ja voi tulla lisää jäseniä.

Kiitettiin Mattia mielenkiintoisesta esityksestä.

## **8 Seuraava kokous**

Toiveita ja ehdotuksia seuraavaan kokoukseen voi lähettää toimikunnan sihteerille. Toiveita tullaan kysymään vielä lähempänä seuraavaa kokousta.

Seuraava kokous on 15.12.2023.